Verkennend Ecologisch Onderzoek

Onderweg 12 te Waddinxveen

Concept

Uitgave: december 2014

Watersnip-rapport 14A050

Colofon

Titel	Verkennend ecologisch onderzoek
Subtitel	Onderweg 12 Waddinxveen
Status rapport	Conceptrapport
Projectnummer	14A050
Datum uitgave	December 2014
Samenstellers	Amy van den Brink
	John van Gemeren, directeur Watersnip Advies
Foto's	Amy van den Brink
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V.
	Sterrenlaan 24
	2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 7

2 TOETSINGSKADER 9

3 LOCATIEBESCHRIJVING 15

3.1 HUIDIGE SITUATIE 15
3.2 BOUWPLANNEN 16

4 ECOLOGISCH BEOORDELING PLANGEBIED 19

4.1 METHODE 19
4.2 FLORA 20
4.3 FAUNA 20
4.3.1 Vogels 20
4.3.2 Vissen 21
4.3.3 Amfibieën 22
4.3.1 Reptielen 22
4.3.2 Zoogdieren 22
4.3.4 Overige soorten 23

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 25

6 BRONNEN 27

1 Inleiding

IntROview B.V. is bezig met het opstellen van een bestemmingsplan voor het oprichten van een Hospice op een deel van het perceel van Onderweg 12 te Waddinxveen. In 2009 heeft Watersnip Advies een ecologisch onderzoek uitgevoerd in het gebied dat aan de oostzijde van het huidig plangebied grenst (rapport Watersnip Advies 09A012). De informatie uit 2009 over zowel de wetgeving als de (beschermde) soorten is verouderd. Het onderzoek dient geactualiseerd te worden.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet).
  Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoek of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

Op 15 december 2014 heeft een gekwalificeerde medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormt de Natura2000 een netwerk van beschermde natuurgebieden. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt.
Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming paragraaf 2.2.1) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming paragraaf 2.2.2).

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 is opgesteld voor de bescherming van natuurgebieden in Nederland, zoals Beschermde Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden. In de Natuurbeschermingswet wordt bepaald wat mag en niet mag in de beschermde gebieden. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de waarden van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder vergunning.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument.
De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden, 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein', De Wilck en 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' bevinden zich respectievelijk 7,0 km ten oosten, 9,1 km ten noordwesten en 9,7 km ten noordoosten van het plangebied.

Doelsoorten van het gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' zijn Kleine zwaan, Smient, Krakeend en Slobeend. Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'De Wilck' zijn zijn Kleine zwaan en Smient. Doelsoorten van het gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' zijn Gestreepte waterroofkever, Bittervoorn, Kleine Modderkruiper, Meervleermuis, Noordse woelmuis, Groenknolorchis, Platte schijfhoren, Roerdomp, Woudaapje, Purperreiger, Zwartkopmeeuw, Zwarte stern, Snor, Rietzanger, Grote karekiet, Grote zilverreiger, Kolgans, Smient en Krakeend.

Het plangebied heeft geen relatie met de genoemde N2000-gebieden. De habitattypen waaraan de doelsoorten van deze N2000-gebieden gebonden zijn komen niet voor binnen het plangebied. Het plangebied ligt wel binnen de actieradius van enkele van de doelsoorten van deze gebieden. Het plangebied biedt echter geen foerageermogelijkheden en/of broed-gelegenheid voor deze doelsoorten. Brede watergangen ontbreken. Het terrein bestaat uit grasland dat ingeklemd ligt tussen een woonwijk in aanleg, een toegangsweg en een bestaande woonwijk. De cultuurdruk is hoog en zal in de nabije toekomst, als de woonwijk die nu in aanbouw is gerealiseerd is, nog hoger zijn. De bouwwerkzaamheden zullen, gezien de afstand tot bovengenoemde N2000-gebieden, geen invloed hebben op deze gebieden.

2.2.2 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De Flora- en faunawet is opgesteld om in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen.

Van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen zijn er ongeveer 500 beschermd voor de wet. Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aangelegen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd.
De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), overige soorten (tabel 2 FF-wet) en streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet) Soorten uit tabel 3 zijn tevens ingedeeld in beschermde soorten die vallen onder het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en beschermde soorten die vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij de Rijksdienst van Ondernemend Nederland. Voor soorten in tabel 3 dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten of een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Deze wettelijk omschreven belangen zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (niet van toepassing bij soort van bijlage IV van Habitatrichtlijn).

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

NB. Binnen afzienbare tijd gaat de aanvraag van ontheffingen naar het Provinciaal samenwerkingsverband, Bij Twaalf. Indien de flora en faunawet is aangehaakt bij de omgevingsvergunning blijft de gemeente het bevoegd gezag en aanspreekpunt.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.
Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kunnen een ontheffingsaanvraag voorkomen.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de FF-wet vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn

als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feite of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

2.2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De EHS bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgen agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de EHS.

De natuur in de EHS is beschermd middels een ‘nee, tenzij’-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Het plangebied maakt geen deel uit van EHS-gebied (zie figuur 1). Ten westen en noorden van het plangebied lopen ecologische verbindingszones. De nieuwe toegangsweg ligt tussen de planlocatie en de dichtstbijgelegen ecologische verbindingszone aan de westzijde.
De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de bouw van het hospice beperkt zich tot het plangebied. Ze zullen vanwege de ligging van het plangebied, binnen de contouren van een weg en twee woonwijken en de afstand tot EHS-gebied, geen schade veroorzaken aan de EHS.

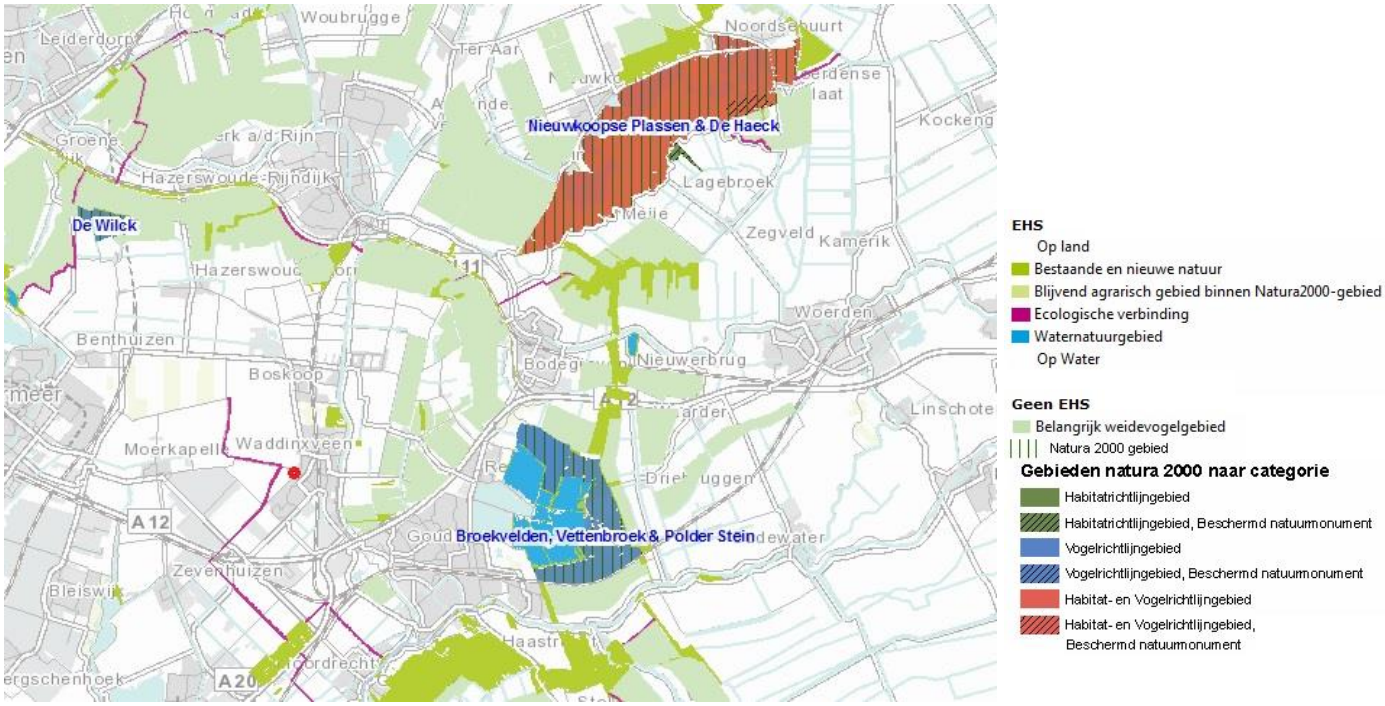

Figuur 1: Ecologische Hoofdstructuur en Natura2000 in de directe omgeving van het plangebied (in rood aangegeven). (Bron: http://www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl).

2.2.4 Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 9 juli 2014 is de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) vastgesteld door de Provinciale Staten. Deze visie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer.
De belangrijkste doelen van deze nieuwe visie zijn:

- Ruimte bieden aan ontwikkelingen;
- Aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
- Allianties aangaan met maatschappelijke partners;
- Minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

De Visie ruimte en mobiliteit bestaat uit; De Visie ruimte en mobiliteit, het Programma mobiliteit, het Programma ruimte en de Verordening ruimte 2014.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei

2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld). Deze beleidsregel is opgenomen in de Visie ruimte en mobiliteit.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Er bevindt zich geen belangrijk weidevogelgebied in de directe omgeving van de planlocatie (zie figuur 1). Het dichtstbijzijnde belangrijke weidevogelgebied bevindt zich aan de andere (oost-) kant van de bebouwde kom van Waddinxveen. Schade door de voorgenomen bouwwerkzaamheden aan belangrijk weidegebied is daarom uitgesloten. De overige van bovenstaande elementen zijn evenmin in en om het plangebied aanwezig.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

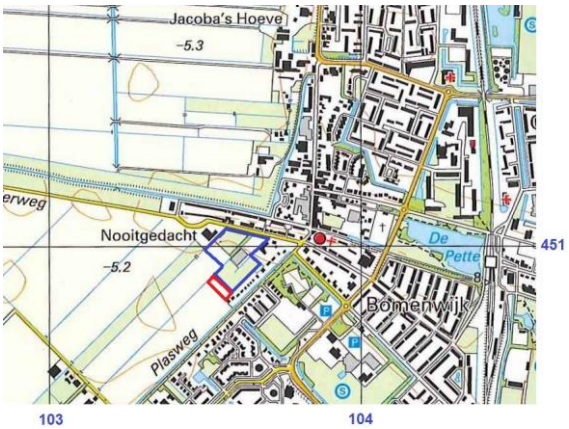

Figuur 2: ligging plangebied (rood kader) en het in 2009 onderzochte gebied (blauw kader). Bron: Google-maps.

Het plangebied is gelegen in het kilometervak met de Amersfoortse coördinaten: 103,450.
In het in figuur 2 in blauw kader aangegeven gebied heeft Watersnip Advies in 2009 een quickscan uitgevoerd (rapport Watersnip Advies 09A012).
Het plangebied bestaat uit onbebouwd grasland, dat aan de zuidwestzijde met een hek aan de recentelijk aangelegde Toernooiweg grenst (zie figuur 4). Aan de noordwestzijde bevindt zich een naar het noordwesten smal toelopende sloot met ten noorden daarvan weidepercelen. Een hek scheidt aan de noordoostzijde de planlocatie van een perceel grasland, dat momenteel als schapenweide in gebruik is (zie figuur 5). Aan de zuidoostkant begrenst een sloot het plangebied, met daarachter de woonwijk aan de Plasweg.
Op het perceel tussen de huidige schapenweide en de Onderweg vinden momenteel bouwactiviteiten plaats t.b.v. een nieuwe woonwijk (project Nooitgedacht, zie figuur 5 en 9).
Er bevinden zich er geen bomen of andere opgaande gewassen binnen het plangebied, op een Vlier in de noordoosthoek van het terrein na.

Figuur 3: plangebied (rood omkaderd) en locatie hospice (blauw omkaderd). Bron: Google-maps. De bebouwing aan de noordoostzijde is inmiddels afgebroken. Hier vinden momenteel bouwwerkzaamheden plaats. (Bron: Google-maps).

Figuur 4: zicht op het plangebied vanaf de nieuwe Toernooiweg (richting zuidoost).

3.2 Bouwplannen

Stichting Hospice Waddinxveen is voornemens om op de planlocatie een hospice te realiseren op het zuidoostelijke deel van het onderzochte gebied (zie figuur 3 en 6). Aangezien er geen bebouwing of opgaande gewassen binnen het plangebied zijn wordt er niets afgebroken of gerooid. De aanwezige sloten blijven bij de huidige plannen ongemoeid. Er wordt ook geen water gegraven.

Figuur 5: zicht in zuidoostelijke richting vanuit plangebied op de schapenweide en de Bouwactiviteiten op het perceel daarachter.

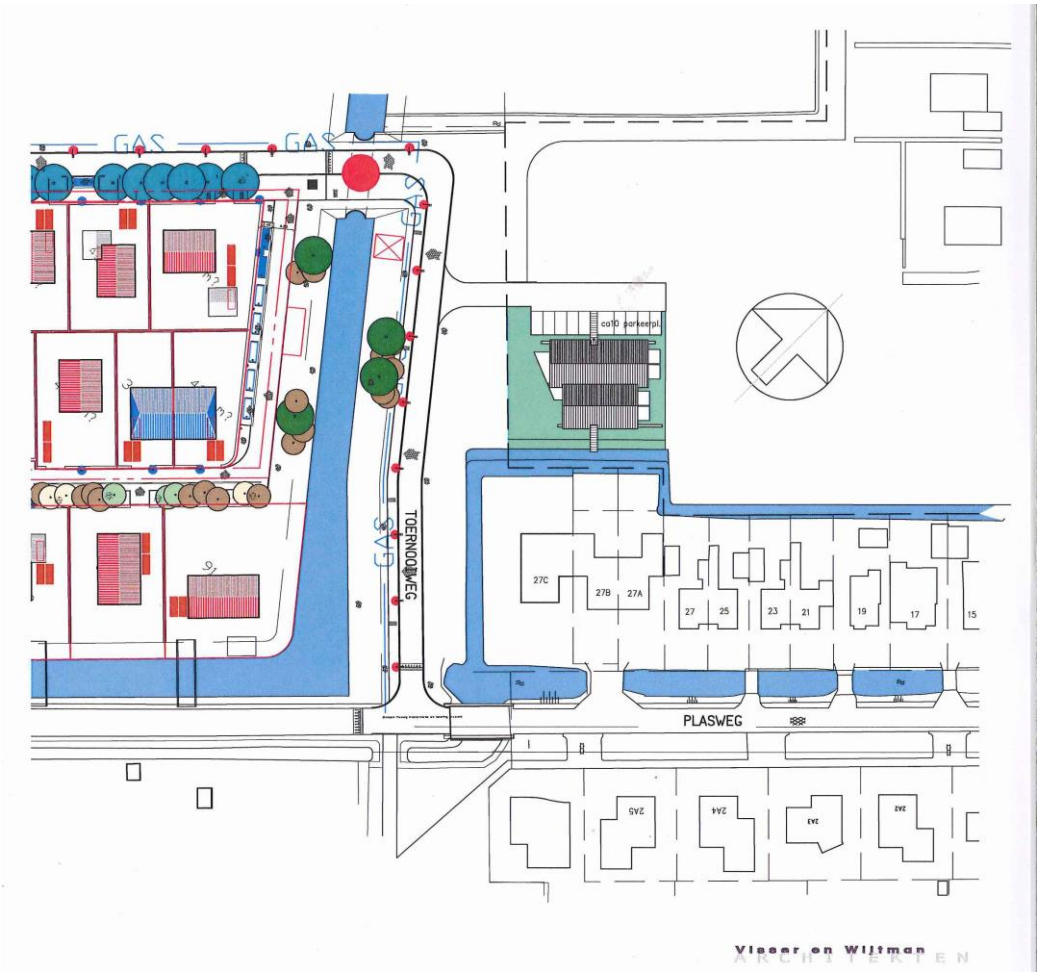

Figuur 6: toekomstige situatie plangebied.

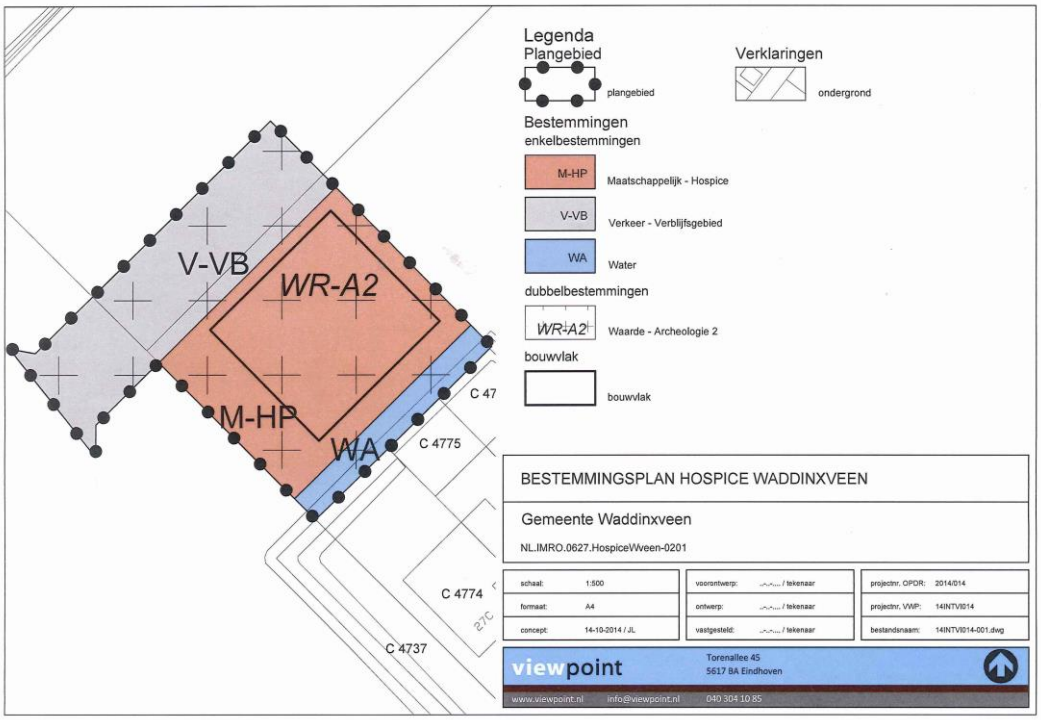

Figuur 7: toekomstige situatie planlocatie: het nieuwe hospice.

4 Ecologisch beoordeling plangebied

In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de flora en fauna die aangetroffen is op het nieuwbouwperceel. De bevindingen worden vervolgens getoetst aan relevant beleid en wetgeving.

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.
De bureaustudie wijst uit dat de streng beschermde Rugstreeppad (tabel 3 FF-wet), en de beschermde vissoorten Kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet) en Bittervoorn (tabel 3 FF-wet, rode lijst: 'kwetsbaar') voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Op maandag 15 december 2014 heeft een gekwalificeerde medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens deze inventarisatie is ook een inschatting gemaakt van de geschiktheid van de aan het plangebied grenzende sloten als biotoop voor (streng) beschermde diersoorten. Omdat de sloten bij de vigerende plannen ongemoeid blijven is geen visinventarisatie uitgevoerd.
Tevens is tijdens de inventarisatie op 15 december een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Figuur 7: gezicht vanaf de Toernooiweg op de noordzijde van het plangebied.

4.2 Flora

Tijdens het veldonderzoek op 22 april 2009 werden op het grasland dat nu als schapenweide in gebruik is, langs de sloten verschillende kruidachtige gewassen aangetroffen, zoals Blaartrekkende boterbloem, Akkerereprijs, Bitterzoet, Pinksterbloem en Harig wilgenroosje. Bij het huidige veldonderzoek van de planlocatie (15 december 2014) is vrijwel uitsluitend Engels raaigras aangetroffen. Langs de oever van de sloot aan de zuidoostkant werden ook in geringe mate Liesgras en Gele lis gevonden.

In de noordoosthoek van het plangebied staat een Vlier (zie figuur 7). Verder ontbreken er opgaande gewassen als bomen en struiken.
Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Binnen het plangebied is geen geschikte biotoop voor beschermde plantensoorten aanwezig.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de veldinventarisatie werden in de nabijheid van de planlocatie, in de berm van de Toernooiweg enkele algemene vogelsoorten aangetroffen, zoals Wilde eend, Kauw en Ekster. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden.
Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd.
Aangezien bomen en struiken op één Vlier na en er zich geen bebouwing binnen het plangebied bevindt, is het gebied op dit moment verder niet geschikt als broedgebied voor zangvogels en bovengenoemde vogelsoorten. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het veldbezoek is buiten het broedseizoen voor vogels uitgevoerd.
Het plangebied is door een hoge cultuurdruk ook niet geschikt voor weidevogels. Het perceel ligt ingeklemd tussen een weg, een toekomstige woonwijk met toegangsweg (momenteel in aanleg) en een bestaande woonwijk (zie figuur 9).

Figuur 9: links: plangebied in zuidoostelijke richting; rechts: gezicht vanuit plangebied op de werkzaamheden m.b.t. nieuwe woonwijk aan de oostkant van het gebied.

4.3.2 Vissen

De sloot aan de zuidoostkant van het plangebied bevat weinig bagger. Er is enige onderwatervegetatie aanwezig (zie figuur 11). De sloot oogt momenteel (in de winterperiode) enigszins troebel, wat past bij sloten met een kleibodem.
De sloot aan de noordkant van het gebied loopt naar het noordoosten smal toe (zie figuur 10). Deze sloot is ter plekke van de planlocatie zeer smal (ca. 75 cm. en ondiep (ca. 20 cm). Onderwatervegetatie ontbreekt in deze sloot.

Figuur 10: de sloot aan de zuidoostzijde van het plangebied.

Figuur 11: links: onderwatervegetatie in de sloot aan zuidoostzijde; rechts: de ondiepe sloot aan de noordwestzijde van het plangebied.

Uit de bureaustudie blijkt dat de (streng) beschermde vissoorten Kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet) en Bittervoorn (tabel 3 FF-wet, Rode lijst: 'kwetsbaar') voorkomen in de omgeving van het plangebied.

De sloot aan de zuidoostkant is mogelijk geschikt voor deze soorten, hoewel deze soorten bij het slootonderzoek in 2009 hier niet aangetroffen zijn. De sloot aan de noordwestzijde van het gebied is ongeschikt voor de Kleine modderkruiper en Bittervoorn, vanwege de zeer geringe diepte.
De sloten blijven bij de vigerende plannen ongemoeid. Er wordt ook geen nieuw water gegraven binnen het plangebied. Schade aan het biotoop van de Kleine modderkruiper en/of Bittervoorn door de voorgenomen werkzaamheden zijn dan ook uitgesloten.

4.3.3 Amfibieën

Er zijn tijdens de veldinventarisatie geen (streng) beschermde amfibieën aangetroffen. Er kan echter aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) voorkomen binnen het plangebied.

Figuur 12: Rugstreeppad

Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn, Rode lijst: 'gevoelig') voorkomt in de omgeving van het plangebied. Bij het veldonderzoek van 2009 werd deze soort niet waargenomen op het perceel, hoewel de waarnemingsomstandigheden voor het spotten van de Rugstreeppad ideaal waren. Op grond daarvan werd destijds aangenomen deze soort geen gebruik maakt van het plangebied.
Het plangebied is ongeschikt als overwinteringsplaats voor de Rugstreeppad.
De bodem bestaat uit taaie kleigrond en de grasvegetatie is aaneengesloten. Op het moment van het veldonderzoek (15 december) bevonden zich enkele ondiepe regenplassen op het terrein. In het voorjaar en in de zomer vallen deze plassen droog door natuurlijke verdamping. Er bevinden zich geen poelen of plassen binnen het plangebied die geschikt zijn als voortplantingsbiotoop voor de Rugstreeppad. De Rugstreeppad wordt binnen het plangebied dus niet verwacht, omdat het huidige biotoop voor deze soort niet geschikt is.

Indien er voor de nieuwbouw zand en/of grond gestort wordt dat voor een langere periode onbewerkt blijft, wordt het plangebied mogelijk wel interessant als voortplantings- en/of overwinteringsgebied voor de Rugstreeppad en bestaat de kans dat deze soort zich binnen het plangebied zal vestigen.

Er zijn binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën aangetroffen. Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten in combinatie met de huidige biotoopkenmerken worden deze ook niet verwacht.

4.3.1 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied ook geen beschermde reptielen verwacht.

4.3.2 Zoogdieren

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen (streng) beschermde zoogdieren waargenomen. Er kan echter aangenomen worden dat verschillende algemeen beschermde soorten als Egel, Mol en Veldmuis (allen tabel 1 FF-wet) voorkomen binnen het plangebied.
Bureaustudie wijst uit dat de Waterspitsmuis (tabel 3 FF-wet) in de wijdere omgeving van het plangebied voorkomt. Deze soort is aangewezen op een ruige oeverbegroeiing, die in het plangebied ontbreekt. Binnen de planlocatie is geen geschikt biotoop voor deze soort aanwezig en deze soort wordt er dan ook niet verwacht. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aangetroffen voor andere streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier evenmin verwacht.

4.3.3 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn).
Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Meervleermuis en Laatvlieger. Tijdens het veldbezoek is op basis van de checklist van het Vleermuisprotocol geïnventariseerd welke functies voor vleermuizen mogelijk voorkomen binnen het plangebied.

Vanwege de ligging midden in een open akkerbouwgebied is het plangebied niet interessant voor vleermuizen. Er bevinden zich binnen of rond het plangebied geen doorgaande landschappelijke structuren die een functie kunnen vervullen als vliegroute of migratieroute. Aangezien opgaande gewassen en bebouwing binnen het plangebied ontbreken heeft het plangebied zelf geen functie als foerageer- of verblijfplaats voor vleermuizen. De sloot aan de zuidoostzijde van het plangebied vormt geen doorgaande lijn en de sloot aan de noordwestzijde is zeer smal. Deze sloten hebben daardoor geen functie als vliegroute voor vleermuizen. Het is daarmee uitgesloten dat de voorgenomen ingreep in het plangebied schade toebrengt aan de duurzame instandhouding van vleermuissoorten.

4.3.4 Overige soorten

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelden aangetroffen. Uit de bureaustudie blijkt dat de Platte schijfhoren (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn) voor kan komen binnen het plangebied. Er zullen geen werkzaamheden plaatsvinden aan de sloten binnen het plangebied. De gunstige staat van instandhouding van een mogelijke populatie van de Platte schijfhoren komt daarom niet in gevaar.
Er zijn binnen het plangebied geen geschikte biotopen aangetroffen voor andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten. Deze worden daarom niet verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, EHS gebieden of ecologisch verbindingszones. Er is geen relatie met weidevogelgebieden of landschapselementen.

- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.

- In het algemeen geldt dat, indien bomen en struiken verwijderd worden, dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels dient te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een ter zake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*

- Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad voorkomt in Waddinxveen. Tijdens de inventarisatie is de Rugstreeppad niet aangetroffen binnen het plangebied. Het huidige biotoop is voor deze soort ook niet geschikt. Als er voor de nieuwbouw zand en/of grond gestort wordt dat voor een langere periode onbewerkt blijft, wordt het plangebied mogelijk wel interessant als voortplantings- en/of overwinteringsgebied voor de Rugstreeppad en zou deze zich binnen het plangebied kunnen vestigen. Om vestiging van de Rugstreeppad te voorkomen moet gedurende de werkzaamheden voorkomen worden dat er tijdens het voortplantingsseizoen (globaal van april tot augustus) ondiepe poelen en plassen ontstaan op het terrein waarin deze paddensoort z'n eieren kan leggen.
  Daarnaast moet voorkomen worden dat er aan het begin van het overwinterings-seizoen zand en/of grond onbewerkt ligt waar de Rugstreeppad zich ter overwintering kan ingraven. *Belangrijk is dat de vestiging van de Rugstreeppad wordt tegengegaan. Op het moment dat de soort aangetroffen wordt, moet er een ontheffing aangevraagd worden. Dit kan ernstige vertraging opleveren.*

- Vanwege de afwezigheid van doorgaande landschappelijke structuren, opgaande gewassen en bebouwing vervult het plangebied geen functie als vlieg-, foerageer of migratieroute en biedt het evenmin een verblijfplaats aan vleermuissoorten.

5.1 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om bij de nieuwbouw rekening te houden met de aanwezigheid van vleermuizen en de Huismus in de omgeving van het plangebied. Het verdient aanbeveling om ventilatieopeningen onder de dakrand in de buitenmuur aan te brengen, die toegang geven tot de spouw. Gebouwbewonende vleermuizen kunnen van de spouw gebruik maken als verblijfplaats. Verder wordt geadviseerd om onder de onderste dakpannen vogelvides aan te brengen, die de Huismus toegang geven tot de ruimte onder de dakpannen. De Huismus maakt voor zijn broedplek gebruik van dergelijke ruimtes.

Figuur 12: vogelvide onder de onderste dakpannen.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.

2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006

3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004

4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.

Geraadpleegde internetsites:

5. www.rijksoverheid.nl
6. www.ravon.nl
7. www.vleermuis.net
8. www.zuid-holland.nl
9. http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS
10. waarneming.nl
11. www.telmee.nl

Watersnip Advies
Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

’s-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info